

ΚΛΕΙΩ

H. Lenzenmann gez.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΔΕΙΨΙΔΙΑ.

Τόμος Α'.

ΑΡΙΘΜ. 11 (83).

Συνδομή άρχομενη ἀπὸ 1. Ιανουαρίου καὶ 1. Ιουλίου ἑκάστου έτους, ἔξαμηνος μόνον
καὶ προπληρωτέα: Πανταχοῦ φράγκ. χρ. 10 ἡ μάρκ. 8.

ΕΤΟΣ Δ.

τῇ 1/13. Ιουνίου 1888.

ΦΡΕΙДЕΡΙΚΟΣ Γ'. ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ.

Μετ' ἀγωνιώδη καὶ ὄντως σπαρακτικὴν παράτασιν τὸ μοιραῖον δρᾶμα, τὸ συγκρατῆσαν ἐπὶ μῆνας ὅλους ἐν διη- νεκὲς συγκινήσει τὴν ἀνθρωπότητα ἔληξε, καὶ βαρεῖα κατηλθεν ἐπ' αὐτὸν ἡ μέλαινα αὐλαία τοῦ θανάτου.

Τῇ 15. Ιουνίου, μικρὸν πρὸ τῆς μεσημβρίας, Φρειδερίκος ὁ τρίτος ἔκλεισεν εἰς αἰώνιον ὅπον τὰ βεβαρημένα ὅπο τοῦ πόνου βλέφαρα. Καὶ ἡ Γερμανία ἐγονυπέτησεν ὀλοφυρομένη πρὸ τοῦ νεκροῦ αὐτῆς ἀνακτος καὶ συμπενθοῦντα προσῆλθον τὰ ἔθνη πάντα τῆς γῆς, οὐχὶ τυπικῆς φιλοφροσύνης ἐνεκεν, ἀλλ᾽ ἐν ἐγκαρδίᾳ καὶ ἀληθεῖ θλίψει. Φρειδερίκος ὁ τρίτος ὡς ἐκ τῶν προσωπικῶν αὐτοῦ ἀρετῶν εἶχε προσελκύση ήδη πρὸ πολλοῦ, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν συμπάθειαν καὶ τὸν σεβασμὸν καὶ ὑπηκόων καὶ ξένων. Ἀνερχόμενος ὑπὸ αἰσιούς οἰωνοὺς τὸν καισαρικὸν τῆς Γερ-

μανίας θρόνον θὰ ἔχαιρετι^{τό} βεβαιῶς ὡς ἀξιος Ἀρχὸς τῆς τευτονικῆς ἐνότητος. Ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ προσεδοκᾶτο ἡρεμος ἀμα καὶ προοδευτική, ἔδραζομένη ἐπὶ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἐν τάξει ἐλευθερίας. Οὐλήρος δ' ὅστις ἐτάσσετο αὐτῷ ὅπδ τῆς ἀπατηλῶς προσμειδιώσης μοίρας, νὰ πρύτανεύσῃ τῶν εὐρωπαίων ἡγεμόνων διάδοχος τοῦ γεραροῦ Γουλιέλμου γενόμενος ἐπὶ τοῦ χαλυβδίνου πρωστικοῦ θρόνου, ἦν ἀληθῶς ζηλευτός, καὶ ὅσον ἀξιος τόσον καὶ μακάριος ἐθεωρεῖτο πρὸ ἐνιαυτοῦ μόλις ὁ τῆς μοίρας ἐκλεκτός.

Ἡ ἀνθρωπίνη καρδία σπαράσσεται ὅπδ τῆς μεγίστης λύπης ἐπὶ τῇ θέᾳ ὅντος ἡ πράγματος ἔχοντος πλήρη τὰ στοιχεῖα ὑπάρξεως, δράσεως, ἀκμῆς, ὄντος ἡ πράγματος ὄφελος παρέχοντος περὶ αὐτό, πρωτεύοντος ἐν κάλλει, κορυφουμένου ἐν ἀρετῇ — καὶ ὑποκύψαντος εἰς

ΚΛΗΜΕΝΤΙΝΗ. Πριγκίπισσα τοῦ Κοβούργου.

τὸν ἀκατάσχετον τῆς φθιρᾶς νόμον. Οὕτως αἰσθάνεται μείζονα τὴν λύπην διεθεμένος γιγάντειον δρῦν ἐν πλήρει βλαστήσει καὶ θάλλει συντριβεῖσαν ὑπὸ λαίλαπος ἢ δι βλέπων ἄχαρι ταπεινὸν δενδρύλλιον ὅμοίαν ὑποστὰν τύχην. Καὶ δι προσατενίζων τὰ λευκὰ συντρίμματα τοῦ Παρθενώνος καταγαζόμενα ὑπὸ τῆς αἴγλης ἀττικῆς ἡδοῦς μυχιαίτερον ἀλγεῖ ἢ δι ιστάμενος πρὸ τῶν λεπτῶν ἐρειπίων ἐνετικοῦ προμαχῶνος.

* * *

Ἐκ τούτου παρέστη τραγικωτέρα πρὸ τῶν ὅμμάτων τῆς ἀνθρωπότητος ἢ σκληρὰ καὶ ἀδυσώπητος τοῦ εἴμαρμένου τροπῆς ἢ ἔξελίξασα τὸ πολύπλοκον δρᾶμα ἐν σειρᾷ σπαρακτικῶν σκηνογραφιῶν ἀπὸ τῶν κυκνῶν ἀκτῶν τῆς Μεσογείου μέχρι τῶν πενθίμων τειχῶν τοῦ ἐν Ποτσδάμῃ ἀνακτόρου.

Φρειδερίκος Γουλιέλμος Νικόλαος Κάρολος ἐγεννήθη τῇ 18. Ὁκτωβρίου 1831 ἐν τῷ νέῳ ἀνακτόρῳ παρὰ τῇ Ποτσδάμῃ, μόνος υἱὸς τοῦ τότε πρίγκηπος Γουλιέλμου. Τὴν μόρφωσίν του καὶ πνευματικὴν ἀνάπτυξιν ἔλαβεν ὑπὸ τὴν σοφῆν ὁδηγίαν καὶ χειραγώγησιν τῶν περιφανεστάτων τῆς Γερμανίκης διδασκάλων: εἰς τὸν διάσημον ἀρχαιολόγον καὶ μύστην τῆς ἑλληνικῆς ἴστορίας Ἐρνέστον Κούρτιον, καθηγητὴν ἐν τῷ πανεπιστημείῳ τοῦ Βερολίνου, ἀνετέθη κατὰ τὸ 1844 κυρίως τὸ μψήλὸν καθῆκον τῆς παιδαγωγήσεως τοῦ πρίγκηπος. Τὸ 1849 μεταβὰς ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ σοφοῦ διδασκάλου του εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Βόννης ἐπεδόθη μετὰ ζήλου εἰς ἴστορικὰς ἰδίως μελέτας: ἀνηγορεύθη διδάκτωρ ἐν τοῖς πανεπιστημείοις τῆς Βόννης, Κοινιγσβέργης καὶ Ὀξφόρδης καὶ βραδύτερον πρύτανις τοῦ πανεπιστημείου τῆς Κοινιγσβέργης.

Ἐν ἔτει 1849 εἰσῆλθεν εἰς τὸ πρῶτον σύνταγμα τῆς φρουρᾶς. Πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν πρώτων πολεμικῶν του γνώσεων ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης παρέσχεν αὐτῷ ἀφορμὴν καὶ εὐκαιρίαν δι πόλεμος τοῦ Σλέσβιγ-Χόλσταϊν ἐν ἔτει 1864. Μεγάλην ὅμως πολεμικὴν δόξαν ἐκτίσατο κατὰ τὴν στρατείαν τοῦ 1866, ὅτε ἀνετέθη αὐτῷ ἡ ἀρχηγία τοῦ δευτέρου πρωσικοῦ στρατοῦ. Προελάσας ἐκ τῶν κλεισωριῶν τῶν Σιλεσιακῶν ὁρέων, ἥρατο τὰς νίκας παρὰ τῷ Ναχόδ, Τράουτεναου καὶ Σκάλιτς, καὶ ἡ ἔγκαιρος αὐτοῦ ἐμφάνισις καὶ συμμετοχὴ τοῦ ἀγῶνος ἐν τῇ κρισίμῳ μάχῃ τοῦ Κοινιγσβέργης, ἔνθα ἐκυρίευσεν ἐξ ἐφόδου τὸ Χλούμ, τὴν κλειδα τῆς θέσεως τοῦ Βενεδέκη, εἶναι ἐν ἐκ των πολεμικῶν ἐκείνων κατορθωμάτων, ἀτινα περιεποίησαν αὐτῷ ἀδιάνατον ἐν τῇ ἴστορίᾳ δόξαν. "Οσον θαρραλέως καὶ ἀν προσεχώρουν οἱ Πρῶσσοι ἐκ Σαδόβας πρὸς τὰς τηλεβολοστοιχίας, μὲ τὰς δόποιας δι Αὔστριακὸς στρατηγὸς τὰ ὑψη ἐκεῖνα τοῦ Χλούμ εἶχεν ὀχυρώση, δι ἀγῶν ἐμενεν ἀμφίρροπος, καὶ τὸ λευκὸν κωδωνοστάσιον τοῦ Χλούμ, κατὰ το φαινόμενον ἀπρόσιτον, ἀγυφοῦτο ἀγέρωχον ὑπεράνω τῶν νεφελῶν τῆς πυρίτιδος: οἱ Αὔστριακό διέμάχοντο μετ' ἐκτάκτου ἀνδρείας. Αἴφνης ἐνέσκεν ἐξόπισθεν αἱ σφαῖραι εἰς τὸν ὅμιλον τῶν στρατηγῶν καὶ αἱ φρουραὶ τοῦ Πρώσσου διαδόχου, οὐδόλως ἀποκαμοῦσαι ἐκ τῆς ταχείας πορείας, ἀνέβησαν ἀκατάσχετοι τὰς κορυφὰς καὶ ἐνίκησαν μετὰ κρατερωτάτην τῶν Αὔστριακῶν ἄκμαν. Ἐτὶ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, προελαυνόντων εἰσέτι τῶν γερμανικῶν στρατευμάτων ἐν σιδηρῷ ἡμικυκλίῳ, δι βασιλεὺς περιεπτύξατο τὸν υἱὸν του καὶ παρέδωκεν αὐτῷ τὸ παράσημον τῆς ἀξίας (pour le mérite). Τὰ κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον συμβάντα τοῦ βίου του περιέγραψεν δι πρίγκηψ ἐν ίδιαιτέρῳ τεύχει, ὡς ἐπίσης βραδύτερον ἐν ἔτει 1869

τὰς ἐντυπώσεις του κατὰ τὸ εἰς τὴν Ἀνατολὴν ταξιδεύσιν του.

Ἀμφότερα τὰ ἔργα του ταῦτα ἐπιτυγχανοῦσαν μόνον ὀψιγραφα. Ὁ γαλλογερμανικὸς πόλεμος ἐν ἔτει 1870 ἐκάλεσεν αὐτὸν ἐκ νέου εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης: εἰς αὐτὸν εἶχεν ἀνατεθῆ ἢ γενικὴ ἀρχηγία τοῦ τρίτου στρατοῦ, διὰ ἀπετέλεσθαι τὰ μεσημβρινογερμανικὰ στρατεύματα. Περὶ τοῦ στρατοῦ τούτου ἐλάμβανεν δι γερμανικὸς λαὸς τὰς ἐνθαρρυντικῶτέρας τῶν νικῶν ἀγγελίας, ἐκ τοῦ ἀγῶνος παρὰ τῷ Βαΐσσενβουργ, ἐκ τῆς ἐν Βέρθ μάχης, ἐν ἦ δι στρατηγὸς Μάκ Μαών μεν' ὅλην του τὴν ἀνδρείαν ὑπέκυψεν εἰς τὰ γερμανικὰ στρατεύματα. Καὶ πάλιν ἐν τῇ κρισίμῳ μάχῃ τοῦ Σεδὴν εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὸν διαδόχον τῆς Σαξωνίας ἐμελλεῖ ἢ ἀπονεμηθῆ ἢ δόξα τοῦ κυρίως ἀγῶνος. Ἡ πτῶσις τῆς Ναπολεοντείου αὐτοκρατορίας, ἢ αἰχμαλωσία τοῦ μεγάλου στρατοῦ καὶ τοῦ ἴσχυροῦ μονάρχου εἶχει λαμπρὰ τελείδες ἐν τῷ λευκῷ ματὶ τῶν ἐνδέξαν κατορθωμάτων τοῦ ἡγεμόνος καὶ στρατηγοῦ. Κατὰ τὴν πολιορκίαν τῶν Παρισίων δι πρῶσσος διαδόχος ἐνίκησε παρὰ τῷ Villeneuve καὶ Montrouge. Ἐν Βερσαλίᾳ ἀνηγορεύθη τῇ 28. Ὁκτωβρίου ἀρχιστρατηγὸς δι μὲ τὸν πρίγκιπα Φρειδερίκον Κάρολον.

Τῇ 18. Ιανουαρίου 1871, ἀφ' οὗ δι βασιλεὺς Γουλιέλμος ἀνεκηρύχθη αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, ἔλαβεν δι Φρειδερίκος τὸ ἀξίωμα τοῦ διαδόχου τοῦ στέμματος τοῦ Γερμανικοῦ κράτους, τὸν τίτλον τῆς Αὐτοκρατορικῆς Ὀψιγραφῆς καὶ μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς προκαταρκτικῆς συνθήκης τῆς εἰρήνης ἐν Βερολίνῳ τῇ 22. Μαρτίου τὸ μέγα παράσημον τοῦ Σιδηροῦ Σταυροῦ.

Πολλάκις κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀντεπροσώπευσε τὸν αὐτοκράτορα, ἐν Βιέννῃ καὶ Στοκχόλμῃ, ἐν Μαδρίτῃ καὶ Ρώμῃ. Μετὰ τὴν ἀπόπειραν τοῦ Nobiling ἀντεπροσώπευσε τὸν αὐτοκράτορα ἀπὸ τοῦ Ιονίου μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1878 εἰς δλας τὰς ὑποδέσεις τῆς κυβερνήσεως καὶ ἐν ἔτει 1881 παρέστη ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ αὐτοκράτορος ἐν Πετρουπόλει εἰς τὴν κηδείαν τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρωσίας.

* * *

Ἐννενήκοντα ἐννέα μόνας ἡμέρας βασιλεύσας Φρειδερίκος δι τρίτος καὶ ταύτας ἐν διηνεκεῖ δόδυνη, οὐδὲν ἡδυνήθη νὰ ἐκτελέσῃ ἀξίου αὐτοῦ. Καὶ μένει μόνον τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἴστορικὸν κειμήλιον δι μαχαιρίσια ἐκείνη πρὸς τὸν λαὸν προκήρυξις, ἢ διὰ τρεμούσης χειρὸς ἔγραψεν ἀνελθὼν εἰς τὸν θρόνον. Ἡ προκήρυξις ἐκείνη ἦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἐθνικῆς εἰρήνης.

Αὐτὸς δι μὸ τῶν ἀλγηδόνων καταπονηθεὶς ἥρως, δι ἰδῶν τοὺς ἀμαράντους τῆς ἰδίας δόξης στεφάνους κατακειμένους περὶ τὴν ἐπιθανάτιον αὐτοῦ κλίνην, δι μετὰ τόσους ἀγῶνας μὴ δυνηθεὶς νὰ κλίνῃ τὴν ἐστεμμένην κεφαλὴν ἐν τῷ κόλπῳ φιλοστόργου συζύγου, δὲν ἡδύνατο δι τῆς ποθητῆς εἰρήνης τάγαθα νὰ κρίνῃ μέρτατα πάντων. Καὶ δὲν ἡδύνατο δι ταύτην νὰ κηρύξῃ καὶ ταύτην νὰ εὐχηθῇ τοῖς ὑπηκόοις δι μάρτυς ἡγεμών δὲν αἰωνίᾳ εἰρήνῃ καθεύδων γῦν ἐν τῷ ἐπκλησιδίῳ τῆς Ποτσδάμης.

Ἡ ἴστορία θέλει εἰπεῖ τὸν δίκαιον λόγον αὐτῆς ἐν τῷ μελλοντι, διταν ἀπομαχῶσι τῆς λύπης τὰ δάκρυα καὶ καταγάσσωσιν οἱ τῆς προσφράτου συγκινήσεως παλμοί. Ἄλλ ὅσον δήποτε καὶ ἀν ἦν δι κρίσις αὐτῆς ψυχρὰ καὶ αὐτητηρά, δὲν θέλει ποτὲ δυνηθῆ νὰ μὴ εἰπῃ, δεικνύουσσα διὰ τοῦ δακτύλου τὸν τάφον Φρειδερίκου τοῦ τρίτου: Ἐνταῦθα κεῖται δι γάμωτατος τῶν ἀνδρῶν καὶ δι δυστυχέστατος τῶν ἡγεμόνων.